

ДІЛО

Виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II по.
Конто почт. шад. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4-50 зол.
Чвертьрічно 12-00 „
Піврічно 24-00 „
Річно 48-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Англії 1 фунт.
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол. Німеччині 7-50 зол.
Швейцарії 5 шв. фр. Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей. Данії 7-50 зол. Австрії 7-50 зол.
Зали адрес 1 зол.

Телеф. Редакції: 23-41.
Друкарні: 23-28.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Взаємини з еміграцією.

Шістьдесяті літ тому почалася еміграція з нашого краю до Америки: до Злучених Держав Канади. Пішла вона без ніякої підготовки та без плану, як гірський дикий спів, та осідала по другому боці океану в тому місці, на яке ко-го завів випадок. Рік-річно наливала туди нова емігрантська маса. Вона приносила зі собою свого питомого духа з краю та скріплювала до-теперішню емігрантську чисельно. Так було аж до повоєнних часів, доки уряди Злучених Держав Канади не почали щораз тутіше замикати свої двері перед еміграцією, головню перед емі-грацією зі „сходу“, до якого причисляють й нас, українців. Від тієї пори ті, що опинилися на дру-гому березі, здані на власну долю. Для них на-стали дві можливості: або ствердити і хочби при невеликому числі виявити своє існування, або піддатися зневірі й лінивству і — пропасти.

Серед української еміграції видні два пр-ти. Залежно від душевного стану одиниць чи груп. Причин такого роздвоєння багато. Але найбільшою й найпершою — це була недостача національної свідомості у багатьох і невиле-жливий характер, недостача духовних напрямів. Зовсім слушно можна не раз почути в Америці тихий тверезий голос: „Колиб ми були дома бо-либ раз на Великдень почули, хто ми, — сього-дня виглядалиб інакше українська еміграція“. Але на потіху для нації — старше емігрантське покоління, якого мозку не затроїв рак житте-лих нещастч чи нездарности, докладає всіх зу-м, щоб урятувати українство в Америці, що-б припинити животинні череди, а натовище-ности в ряди української еміграції зматанця ці-лої нації. І треба признати, що у великій мірі ці нагоди не пропадають. Коли чого не достачає у-країнській еміграції в Америці, то інтелігентних каталітичних людей по всіх колоніях, які на-вчє сьогодня були би спроможні скріпити організацію нового, вже американського ук-раїнського покоління. Цьому завданню служить

тепер українська школа, церква, журнали, хори, театри, танки, молодечі відділи при товари-ствах, а між тим і „Піласт“*). Очевидно — емі-грація пропаде зовсім і то швидко, якщо її провід перейшов би в руки духових декадентів. На ш-сть, так не є.

Коли навіть не брати під увагу тих поваж-них тисячів доларів, які дала нашому народові тут, у Галичині, наша еміграція, то всеж таки мусимо признати, що її існування зазначилося вже не раз дуже виразно й корисно у змаганнях нашого народу. Дарма, що ця еміграція не має території, таксамо, як її не має еміграція нап-райшська (рляндія), що дуже видатно зава-жила при будові власної державности.

Тому, що бувають хвилини, в яких емі-грація набирає особливого ваги, треба нам тут, на нашій території, звертати увагу не тільки на відомі прояви серед тієї еміграції, але й на до-датні. Без ґрунтовного розуміння тамошніх об-ставин, без знання осіб, які спричинюють такі чи інші відносини, трудно звідси забирати рі-шучий голос у всяких складних справах. Зокре-ма треба глядіти виразливо на деякі прояви серед еміграції та скріплювати її при всякій нагоді.

До цієї пори рідний край не багато дав на-шій еміграції. А всеж таки підтримка еміграції в деяких моментах з краю вийде на користь на-шій еміграції, але й нації.

Лев Ясінчук.

*) В статті „Чому заокеанська еміграція пропаде?“ („Діло“ з 17. серпня 1932, ч. 183) висказав д-р С. Демичук, що він назвав охоту організації Пласти в Америці „новим демократизмом“. Коли в Нью-Йорку Пласти серед української молоді підупав, то це тому, що нема кому над ним попрацювати. Але в багатьох місцевостях ук-раїнська молодь гуртується в Пласти у рямцях америк-анського Пласти. Саме тепер оживає думка організувати його віддільно. Це малоб велике значіння навіть для міжнародних зв'язків. — Автор.

Боротьба йде далі.

(Кореспонденція з Берліна.)

Берлін, 20. серпня 1932.

Весь світ перевернувся. — Як на знак, уже 15. серпня вся преса націонал-соці-лістична перейшла в атаку на „уряд баронів“ і „Лордів реакції“. Пересічний німецький — та-кож і наш! — громадянин, що вивчє всі політич-ні утрудування розмістити в одній лаві — з пра-ви і лівим крилом — вже від років визначив у своїй Гітлера місце на вправо від усіх інших партій.

І ось зневажлива все перемінилася. „Найпра-вильні“ акції залишили та рішучий б'є тим, ко-ли широкі маси вважали опорою поваленої мо-нархії Гогенцолернів, — біа „графам“, „капіта-лістам“, „лоббизмам“... Чи це є справді лише до-слідок „молодецької недовірливості на непослідовно-сті“ націонал-соціалістів, як то твердять про-тивники Гітлера? Чи така „аміна фронту“ є по-ривом волевиленств сімох „лидарів абсур-ду“, що 6. січня 1919 р. зібралися в Мінхені та обирали найбільшу нині німецьку партію? Хто сподівався на гитлерівським рухом, той мусить признати, що це є природний явищем у розвитку націонал-соціалізму! Воно інакше не могло ста-тись. Цього мусіли сподіватися всі, хто від са-мого початку сподівався за ростом руху новітніх „зростаючості“.

Притаманно собі тільки генезу націонал-со-ціалізму. Після напівуспішної Вільгельма II. перед-вздожні перемоги 9. листопада 1919 р., коли була ще сотні тисяч готових вмерти за батьків-щину і вору (також 6. квітня Брінгін, тоді в Берліні „ліквідувати революцію“!), серед мо-лодих учасників війни з'явилася питання „Що

Гітлер і кілька його спідумців передбачали вже тоді, що Німеччина не може стати міцною державою при тих відносинах, які намірвали. У цьому передбаченні і зродився націонал-соці-алізм. Однак він зродився не во ім'я „знищення соціалістів“ і „слажін“, „повернення монархістів“. Ініціатори руху бачили також, що „старий ре-жим“ вивів свою нім'я. Вони були свідками пе-реговорів в справі перемиря і закінчення миру. Вони з неменшою невпевненістю і погордою ди-вилися на „вчорашніх владарів“ ніж на одушев-лених „баймарців“. Власне відслід — кажуть — походить і назва руху. „Национал“ — проти ін-тернаціоналу і — „соціалізм“ проти абстрактно-ваної аграрно-капіталістичної монархії.

Тим, хто не сподівався почути від Гітлера в суботу 13. серпня при переговорах з президентом Гінденбургом „ні!“ і хто не добачив у націонал-соціалізм протиріччя до духа, треба би пере-читати коротку статтю шефа штабу „брунатної армії“, Рема („Фейлліер Беобахтер“ ч. 232. 19. серпня). Він звертається до представників уря-ду Папена та одинокій партії, що готова йому ви-словити довіру, партії Гугенберга з такими не-двозначними словами:

„Тепер стукав в браму влади молоді Німеч-чина. Вона хоче і дасть доказ свого міння. Вона молода і неутомна, неохайнена, охоча боротьби і свідомі перемоги“.

Це каже той Рем, який ще в 1908 р. визна-чив своїм організаційним хистом у Болонії. Хоч націоналістична преса пішла на все, аби його дискредитувати, болонійський посол у Бер-ліні ними дивим проголосив його заслугою воз-творення болонійської армії. Так каже організа-тор 400-тисячної армії „брунатних сорочок“. По

Жнива скінчилися!

Не забудьте забезпечити збіжжя й пашу від
огню

в Т-ві Взаємних Обезпечень

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Вогонь, хоч чи не хоч, мусить у теперішній відносинах прислухуватися також і ті, які сго-годні мають у своїх руках владу.

Уряд Папена зовсім не думає спочивати на лаврах „перемоги“, про яку пишеться після від-мови Гітлерові канцлерства. Ближче скликання парламенту нічого мало доброго для теперішнього уряду. Наабільше 50 голосів знайдеться проти недовіри. Після того лишається тільки одна мож-ливість: Папена правитиме тільки з доручення Гінденбурга. Однак конституція дозволяє це тільки до часу створення парламентарної біль-шости.

Ось у цьому напрямку і зачалися перетра-тації між націонал-соціалістами і центром. У першу чергу пробують домовитися щодо кабін-нету Прусії. Оскільки це статеться, то легко мо-же прийти і до коаліції в цілій Німеччині. Тоді вже не допоможе ніякий „параграф“. Хіба, що уряд послухав би поради Гугенберга і пішов би на „революційну зверху“.

Ясно, що до цього не йде. Бо з ким робити та „революцію“ і во їм чого? Воиний міністр фон Шлайхер, безумовно думає інакше. „Штур-мові відділи“ Гітлера для нього є більше промов-ляючим аргументом, ніж злогичні міркування гугенберґівської преси.

Тепер взагалі — як каже дехто — пережива-ємо час тільки аргументів сили. Також праві про-тивники націонал-соціалізму це визнають. На початок вересня скликають вони до Берліна всі членів „Крижового Шолому“. Змобілізовано і за-соби, і пресу, і людей, аби показати німецькому загальному і цілому світові, що в Німеччині не тільки один Гітлер має фізичну силу. Отже, „сі-рі одностороні“ демонструватимуть у Берліні на цей раз не проти Франції чи Польщі, не проти „марксистів“ чи „баймарців“ а проти... „брунат-них сорочок“. Але навіть планована участь са-мого старого президента у парадах „фронтоніків“ не змінить, здається, тепер фактичного відноше-ня сил у Німеччині.

Смішним булоб а факту переговорів між Гі-тлером і Брінгінгом роботи висловити, скажім, про зворот націонал-соціалізму на „ліній шляхи. Ясно, що це є чисто тактичним кроком проти уряду. Можливо навіть, що крок цей робитиме у деяко-му порозумінні з фон Шлайхером. Притаманно собі кілька дрібних фактів: 1) на засіданні кабін-ету перед стітчем Гітлера з Гінденбургом 13. серпня один Шлайхер стримався від голосуван-ня; 2) після розмови Гітлер-Гінденбург Шлай-хер продовжував розмови з Ремом і з Гітлером та його преса виразно заявляє, що націонал-соці-алісти не претендують на міністерство війни. Хто знає, чи на зміну Папена не прийде Шлайхер-Гітлер або навпаки.

У всякому разі заява Папена, що він „до-го залишатиметься“ при владі, не є така муро-вана. Інакше думав би розторопці кола „Ні-мецької Державної Партії“, яка має чотирох пос-лів, а разом з тим кілька найбільших пресових органів. Щодня переконують ці органи цілій світ, у тому, що Гітлерові прийшов кінець. А життя, тут, на місцях, викazuje зовсім протилежне.

П. К.

ЧИ ФРАНКО ПОВИНЕН МАТИ НАГРОБНИК?
Хто каже, що так, нехай пішє жертву до „Цен-тробанку“ на вказку ч. 9003. (чеконе конто ч. 143.467; дописати: „На будову нагробника Франка“).

За зближення Галичини із Закарпатською Україною.

(Голос із Закарпаття.)

Під повним титулом була „Надіслана стаття“ в „Ділі“ (ч. 178. ц. р.). Про те, що таке зближення важне, що його має підтримати не тільки культурна єдність, але й особисті зносини — не стану говорити. Це річ загально відома. Буду говорити про недомагання вище згаданої статті, написаної поверховно, без вглиблення у суть справи та без знання шкільних відносин загально, а тутешніх зокрема. Боже! Якби то було гарно та легко налагодити взаємини: парусот учнів із Закарпаття до Львова! вже кінець! Але одне — на жаль — не так легко.

Перед 1867-им роком багачко галичан училося в давніх угорських гімназіях. Це було можливе, бо і в гімназії у Львові, і в Ужгороді були однакові плани навчання, була й однакова мова навчання (німецька). Але що зробиш нині? В Ужгороді учень нижчої гімназії має вміти чеську мову, російську (крім української), французьку, чеську історію і т. д. Приїде до гімназії у Львові, кажуть йому: здавай польську мову, грецьку мову, історію й географію Польщі. Одначе колиб хто таки переміг ці всі труднощі й скінчив пару клас у Львові та потім вернув до Ужгороду, скажуть йому: здавай тепер це все, чого ти там не вчився. Нострифікуй, або здавай усе наново.

Кожна держава борониться проти того, щоб її горожани училися за границею, тим більше, коли має свої школи того самого типу. Отже ЧСР буде робити труднощі з дозволом на виїзд, тим більше, коли учні булиб у військово-ному віці. Польща буде робити труднощі з прийняттям (дозвіл міністерства освіти) до шкіл. Колиж знов приїде діло до нострифікації, буде міністерство освіти в Празі робити нові труднощі й обмеження. Як мені відомо, вже в 1920 році дві літчини з відси були у Василіянцях у Львові (пп. Флеміна й Кондратовична), але чи не цілий рік чекали на дозвіл міністерства, чи може шкільної ради, мусіли вчитися по польськи й по році вернули мабуть і не дочекалися дозволу. Тому, що проба не вдалася, більше мабуть ніхто її не повторив. Требаб знати, як тепер шляб справа з тим дозволом, з оплатами і т. п.

А справа грошева! Автор статті закликає управи галицьких бурс, аби резервували місця для тутешніх учнів. Трошки поно за скоро! Але мені важче: хто платитиме? Кошти утримання учня тут дешчі ніж у Галичині. У нас бідний,

відзначаючий учень має в держаному інтернаті безплатне приміщення, добрий учень платити половину. Крім того міністерство освіти дає допомогу на так звану „одежну акцію“, складами доповняється ті фонди і в зимі купує дирекція гімназії бідним учням одержу, черевики, светери і т. п. Бідні учні дістають в часі перерв у зимі безплатно гаряче молоко. Взагалі держава так піклується учнями, що не раз я це говорив і нині це повторюю, що хотів би, аби колись і ми були всім так піклуватися українськими школами, всякого роду курсами і т. п., як це робить ЧСР на Підкарпатті. (Хаос щодо мови чисто місцевий виріб).

Лекше представляється справа університетських студій, але тут знов виходить нова біда. Нині є факт фактом, що студенти університету мандрують зі сходу на захід — а не навпаки. Студентів з Польщі знайдете в ЧСР, в Австрії, Німеччині, Швейцарії, Італії і т. д., але не знайдете студентів тих країв масово наприклад у Кракові, Варшаві. Що малиб студенти філософії, тутешні українці, студіювати у Львові коли там і українська література йде по польськи, а в Празі по українськи. Українська історія йде в Кракові по польськи, а в Празі по українськи. Що лишається? Медицина? Студіюють нині в Празі, Відні, Парижі... Лишається одна теологія. І її студіюють студенти з Ужгороду, Хусту, Пряшева... у Львові. Нині ці одні студії можливі.

Зближення між молоддю нині можливе: 1) в Празі, де учаться студенти із Галичини й Закарпаття; 2) в Духовній Академії у Львові; 3) при екскурсіях в часі ферій. Зближення не така легка річ, коли воно має бути не романтичне, — а реальне. Великої терпеливості до того треба, великого знання відносин, великої посвяти. Дехто з наших галичан любить і завжди хоче грати ролю учителя, хоч не завжди є учень радий слухати, хоч не завжди й уміємо та маємо що учити. Ось перед ваканціями були нечорниці, чи якась інша забава в Празі. Влаштували її студенти українці галичані й закарпатці, мали зблизитися, але при кінці посварилися. Один із тутешніх теологів оповідав мені, що коли став у Львові уживати діалектичних форм, його висміювали. Воно справді смішно, коли хто говорить: кунь, вул, вун, але коли хто хоче навязувати зносини, не сміє висміювати ні найменшої хибки свого товариша.

Д-р Володимир Бірчак.

Румунський соц. демократ про положення українців у Румунії.

В букарештському парламенті забрав 19 т. м. слово посол д-р Лотар Радачану (соціал-демократ), який говорив про положення української меншости в Буковині. Бесідник указав на те, що українцям забрали культурні права. Адміністративні органи, говорив бесідник, поповня-

ють під цим оглядом зловживання. Безоглядне поведіння викликало серед українських мас глибоке обурення. Бесідник домагається, щоб рум. уряд респектував права української та інших меншостей на матірню мову в школі й адміністрації.

На освітньо-виховні темк.

Значіння книжки як виховуючого чинника.

У нас ще в дос. мало розуміють значіння книжки, як виховуючого чинника. І тому по-важній амістоті книжки з ділянки красної чи наукової літератури лежать роками петики на книгарських полицях та в шафах бібліотек. А тимчасом наша молодь тратить свій вір на читанні сензацийних повістей а тенденційною закрускою, які зовсім не починаються до духовного й інтелектуального розвитку нащадка, а здержують його, ставлять основою аресту всяких первісних інстинктів, які стрічаються у диких народів та в причини всякого роду психічних абочень.

А пречин зобра лляжжя відсвіжувє духа, розбуджує його бистрість і справність.

Перебування в величезних умах та характерами, з правдою, добром і красою — це найбільша розкіш, яка впливає на свідомості поглиблення та піднесення духа, яка заповнює нам ціле життя, є джерелом неограничених психічних життєвих хвилин, додає нам охоти до витривалості і до дальшого читання книжок. Добра книжка отирає нашу серця й уми на добрі впливи чужих думок і почувань, не допускає до замкнення себе в самому собі, до психічного аличіня. Книжка є засобом праці над усамостійненням думки.

Треба зрозуміти, що сила науки і знання не приходить виключно крізь брами університету — вона промовляє до нас із сторінок кожної доброї книжки.

Що не може заступити книжки! За кілька золотих стають нашою власністю найбільш величаві думки наукових гелів, найцікавіші описи подорожей та природи, найбільші поеми серця та результати суспільної, політичної чи іншої праці.

Вартість книжки оцінюємо на основі того, як вона зміцнює радісне самопочуття та додає сил до життя, оскільки її бажанє душа та потреба серця, оскільки розбуджує велику цікавість і приковує до себе думку. Тому треба читати тільки красні твори, а читати їх цілою силою серця та розуму.

Одиниця, поки забереться до читання, мусить у першу чергу пригадати над добром книжок. Боже багато книжок пишуть скоро, недбайливо, для зиску та заробітку. До таких належать переловні усмілки політичні памфлети і романи. Книжки, писані для піхліблення загально, для моди — не повинні бути віколом лектурою правдиво освічених людей. Таким книжкам не варто посвятити хоч би й короткої міноти.

Твори правди, краси й удосконалення — це найцінніші джерела для тих, що хотять згасти справу духа. Тільки такі книжки виробляють в одиниці здібність оцінки кожної книжки, яка колинебудь впаде в її руки. Серед цілої повені лектур найціннішими є ті, які є джерелом підйому духа, які зміцнюють основи поведінки й отворюють нові перспективи. Лише дієсні скарби літератури, науки і мистецтва здібні розвивати душу.

II Нова книжка II

МИХАИЛО РУДНИЦЬКИЙ

МІЖ ІДЕЄЮ І ФОРМОЮ

Треба все тимити на одну засаду, а саме, щоб не читати другорядних вартостей, коли не пізнали ще першорядних. Цього вимагає логічна економія часу і праці.

II.

Приглашюся на хвилину деяким розм. лектур, які сповняють вище згадану ціль.

До першого роду належать життєписи а автобіографії духовних провідників нації, одиниць, що були великими індивідуальностями, що зназували шлях поступу, що своєю витривалістю а освітою піднялися понад загаль, що не лякались смерті чи мук та здирали маску правди а брехні, маску щирости а облуди, маску мудрости а глупоти.

В життєписах та автобіографіях пізнаємо характер великих духів, ідей і почування, їх боротьбу за нові ідеї і думки. Не тільки пізнаємо але й ставимо їх перед собою, як вірні тілі послідування. Кожна думача одиниця цілава знати розвиток гелів, вартати їх праці, джерела їх сили, глибину їх почувань. Тільки глупі або егоїстичні одиниці не можуть оживитись споминами про тих великих людей, яких стрічало виходом в палатах і в робітничих хатках, на барикадах та у в'язницях.

До другого роду гарної і доброї лектури належать ті твори, в яких головну ролю віграв естетичний чинник. Таким є красна література описи подорожей і контемплійної природи.

Естетичний чинник — дуже важний для освіти та виховання. Без нього і життя булоб понуре і виховання неможливе, оперте виключно на розвитку диких інстинктів. Тому треба киче жити всіх способів, аби розвинути а собі здібність вражливості на красу природи, душі, добра і правди. А коли станемо на становищі, що тільки лектура красної літератури розвиває цю здібність, то ніхто не може легко важити собі книжки, цього найінтелігентнішого засобу естетичного виховання та освіти.

Життя людини замкнене в тісних рамках суспільних обставин. Твори краси дозволяють нам стати на інших становищах, відчуті інші ситуації. Одначе хто стратив здібність відчуті красу — той стратив щастя, частину інтелігенції, той стратив основи моральности, які помагають на відчутті краси у всесвіті. Тому в першу чергу треба пізнати в цілості архитєктуру української красної літератури, вжитися в них присвоїти їх духа.

В поезіях наших поетів-гелів знаходимо багатий скарб великих думок, високих почувань, чаруючої краси.

Окрім національної літератури требаб киче сягнути і до всесвітньої і там шукати тих вірців, які наслідували різні твори та різні школи в різних епохах часу.

Лектура красної літератури дає нам ще одну користь — опанування своєї мови. Мова перебуває шлях еволюції й обовязком кожної інтелігентної одиниці є брати в ній участь, розвивати не апарат праці, творити правдиві вислови (означення) своїх думок, почувань і всяких духовних переживань; словом — бжати пра те, щоб наша мова була все жива. А як багато людей, хочби з вищою освітою, а у нї далеко від цього ідеалу!

Думки великих подорожників, їх вражіння і спостереження, овіяні щирістю, неустрашимістю, їх описи нових та далеких країв і їх пригоди — мають велике значіння для загальної освіти. Обсервація цілого багатства явищ краси в живій і мертвій природі є також не меншитою школою для розвитку почування краси.

Вкінці мушу ще згадати про ті сильні моральні й естетичні порияти та почування, які творяться у хвилинах контемплійної екстази. Думка пробігає тоді світи, старається відгадати велику загадку.

Такі У хвилинах контемплійної краси природи — душа піднімається в гору, всесвіт набирає імпульсивної сили. В таких хвилинах одиниця відчуває таємну звязь всесвіту і всіх річей, нескінченність, вічність, гармонію... Тоді людська душа овівається такою атмосферою почувань і думок, що важко її словом змалювати.

Хвилі екстази й контемплійної краси, якими відповідною лектурою, не дадуться ніколи забути, без огляду на те, чи перед очима живої душі буде бурхливе море, чи сніжні верхи Альп, чи наші рідні Карпати, чи гуцульські полонини, чи пала пам'яток боїв за волю рідної го мови.

Степан Конрад.

Одна резигнація.

Слушне становище українського громадянства до поведінки повітового державного проводу в Лиску.

Тому, що аналогічні випадки є у всіх повітах, уважаємо за викладне подати до відома загалу відпис письма, яке вислав д-р Вітошинський до Повітового Виділу в Лиску. Те письмо звучить:

„До

Шановного Тимчасового Повітового Виділу в Лиску.

Письмом з 14. червня 1932 р. повідомлено мене, що на зібранні дня 25. березня вибрали мене членом Ради Комунальної Каси Ощадності лиського повіту.

Далше я довідався, що крім мене вибрали рівнож і гр.-кат. пароха о. каноніка Юліана Чучкевича, а з інших 8 членів Ради Каси — сімох є поляки, а один жид. Тому, що українці в тому повіті становлять більше як 70 проц. населення, вважаю, що репрезентування їх в інституції, якою є Комунальна Каса Ощадності, за яку лізе населення повіту відповідати процентовому відношенню кількості населення. Тимчасом вибрано лише двох українців, що не стоїть у ніякому відношенні до процентової кількості українців у повіті і не забезпечує їм належного впливу на хід праці Комунальної Каси Ощадності.

Крім цього ВП. президент, оповідаючи про гідні пошанування події в Берегах на засіданні Повітового Виділу в Лиску дня 22. ц. м. ч. 509/5 ек 32 — кілька разів відізвався „ска... сини українці“. Такі слова ображають святи народні почування українського населення і викликають атмосферу, в якій стає неможливою співпраця у фінансовій інституції. Тому заявляю, що вибору на члена Ради Комунальної Каси Ощадності в Лиску прийняти не можу і з нього резигную.

До повнішого письма додамо ще, що вже після уступлення п. д-ра Вітошинського з члена Ради Комунальної Каси другий українець, інтелігент п. С., на останнім засіданні Виділу Повітової Ради в Лиску, хоч знав про подані вище висловки п. Вернштайна, голосував за внеском, щоби на прощання п. Вернштайна признати йому за його працю, як шефа Повітової Ради, гонорар у сумі 500—600 зол.

Радіовиставка в Берліні.

Щойно в 1924 р. радіо стало загальноприсутнім у Німеччині. Від того часу датується розвиток німецької радіо-промисловості. Річні вистави в підсумках кожнорічного стану й досягнення успіхів широко розгалуженої радіотехніки.

Пригадуємо собі першу німецьку Радіовиставу в Берліні в 1924 р. Будинок „Спорт Паласти“ був надто великий для всього виставленого. Впорядчати мусили прилучити ще і спорт, аби заповнити місце. А яке враження зробила ця вистава на всіх відвідувачів, між іншими й на підписаного.

У п'ятницю, 19. серпня ц. р. відкрили дев'яту німецьку Радіовиставу. Замість одного будинку, аж 6 галей площею 25.000 кв. метрів. Перспектива часу і розмірів вповні вистарчає для порівняння сучасного стану з першими початками. Про це можна булоб довго писати. Досить пригадати собі закінчення допису в „Заграві“ (із 1924 р.): „на порідок денний приходить проблема далекогозору...“ Сьогодні це вже не є проблемою. Перед нами високоскоплені апарати далекогозору. Від фільмової знимки до передавання на віддалі готового образу минає 20 секунд.

Наведений приклад є мірником поступу за 8 років. Побожний огляд вистави в тому нас переконує. На чолі приймачів вибивається „Супергет“, що дає змогу автоматично „ловити“ якнайбільше посилені в абсолютній відокремленості від суміжних хвиль. На конструкції відіграв на задній план всі дотеперішні приймачі, які лише під орудою виправних рук і пальців по довгих мук лезть бажані станції. Охорона від перешкод є другим осередком уваги відвідувачів. Звукова фізія. — Архів звукових плит. — Радіо-література. — голосники найновіших конструкцій. — Посилачі і приймачі далекогозору. — Електрична музика.

І від короткого поверховного огляду крутиться в голові. Не виходить з думки, що радіотехніка робить навіть в часах найвищої світової скрути такий неймовірний поступ. Понсеє питання: які ще проблеми стоять перед радіопрацівниками?

На це хан дають відповідь наші фахівці.

— 0 — ін.

ПОЖЕЖА В КРАКІВЦІ.

У Краківці вночі ок. 1. год. вибухнула пожежа в середмісті. Згоріли будинки Н. Гнатюка, Анни Дельманович і хата Н. Дубіна. У госп будинках згоріло збіжжя й сіно.

Закарпаття.

Закарпаття дістане 1.900.000 ч. к. на направи недержавних доріг.

На цьогорічні направи недержавних доріг у Чехословаччині назначили 90 мільонів ч. к. З того на Чехію 52.062.50 ч.к., на Моравію 22.116.250 ч.к., на Словаччину 13.931.250 ч.к. А на Підк. Русь всього 1.900.000 ч.к. Як видно, то Підкарпаття як сирота в мачухи, бо з 90 мільонів дістане лише не цілком 2 мільони. А чому. На це моглиб відповісти одинікі спасителі Підкарпаття — аграри.

Народні свята.

Філія „Просвіти“ в Рахові уладила в неділю 14. ц. м. велике окружне освітнє свято при співучасті всіх окружних читалень. Свято відбулося з багатою програмою, на яку зложились: похід містом, академія на площі „Сокола“, вистава українських книжок, а вечором амаг. вистава в салі „Корзо“. У святі взяло масово участь гуцульське населення з цілої околиці.

Того самого дня відбувся 10-літній ювілей т-ва „Січ“ в Перечині з такою програмою: відіні вправи, футбольні змагання, плястичні рухи, дічат, співи, деклямації, вистава „Свято в Чигирині“ на площі вправ і „Гріхи молодости“ вчором у салі І. Т. С.

Померли.

о. Віктор Шельків, канонік Мукачівської Епархії, член управи української христ.-народної партії, член дирекції Підкарпатського Банку, голова товариства „Унію“, голова централі Марійської Конгрегації для молоді, помер 31. липня ц. р. в Рімавській Суботі.

о. Сіон Сильвай, парох в Туря-Реметах, письменник москвофільського напрямку і діяльний член „Общества Духовича“, помер 15. ц. м.

По широкому світі.

— Бувший афганський король Аманула, що живе на заслання в Римі, займається посередництвом продажі реальностей.

— Бразилія обнизила на 50 проц. мито на різні товари м. ін. на цемент, мідяний дріт, алюмінієву бляху і т. п.

— В Італії опрацьовують новий фашистський статут.

— На днях в Італії відбудуться сухопутні маневри при участі 50.000 війська.

— В Італії число безробітних зросло в останній місяці на 26.000, або до заг. цифри 931.000.

— Повстанчі війська в Бразилії перейшли в районі Мантекієра до наступу, який урядові війська відбили.

— Наслідком вибуху в порохівні в Потреліос (Чіле) згинув інженір і 4 робітники. Багато робітників ранених.

ОСТАННІ ВІСТІ

УБИВСТВА.

65-літній господар у Магерові Андр. Вальтер почув у ночі гавкіт собаки. Думав, що злодії закрадаються до хати, тому вийшов на подвір'я. В тій хвилині впало кілька крісових стрілів. Раненого господаря перевезли до шпиталю в Жовкві, де він помер. Як підозрілого в убивстві арештували Івана Басса.

СТАНИСЛАВІВ, 22. 8. ПАТ. У Лосевій, пов. Надвірня, револьверова куля ранила залізничника Ліцука як збирав гриби. Раненого відвезли до шпиталю, де він помер. Шкають убивника.

ПОТОНУВ ПІДЧАС УТЕЧІ.

СТАНИСЛАВІВ, 22. 8. ПАТ. На дорозі в Бакотині (пов. Жидачів) напав невідомий чоловік на господаря Гр. Савчина, що вертався зі Журавна до Рогатина. Загрозна господареві, що або його та зрабував 17 зол. і упряж. Потім сів на свого коня та втік у ліс. Поліція арештувала Мик. Волча з Новошина пов. Жидачів. Савчин пізнав його. Підчас переправи поромом через Дністер до поліц. станиці в Журавні Волч хотів утікати, кинувся в воду й утонув. Тіло віднайшли та зложили в трупарні в Журавні.

ПОЖЕЖА ЛІСА.

СТРИЙ, 22. 8. ПАТ. У Лисичах згоріло 90 моргів сіна і 18 моргів вільхового ліса. Пожежа повстала з вогню, що його розпалили пастухи в полі.

СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИ ВОЛЯТЬ НІМЕЦЬКИЙ УРЯД.

Соціал-демократична фракція з німецького райхстагу відбула засідання, на якому рішила оголосити зараз після відкриття райхстагу внесення на завуу недобрі для уряду ф. Папена. Крім того соціал-демократи виступлять з домаганням, щоби знести всі декрети і надзвичайні розпорядки, які повилися від часу створення уряду Папена. В діяльній господарській політиці німецькі соціалісти домагаються запровадження гірничого, хемічного й бетонного промислу та великих банків. Інші внесення домагаються вивласнення великих земельних ділянок і спеціального крізового оподаткування малих доходів і маєтків, редукції високих плат державних урядовців і приватних установ, не беруть субвенції від урядів або залягають з податками. Спеціальне внесення домагається врешті відкликання відшкодовань, які німецька республіка признала бувшим династичним родам у Німеччині.

ні розпорядки, які повилися від часу створення уряду Папена. В діяльній господарській політиці німецькі соціалісти домагаються запровадження гірничого, хемічного й бетонного промислу та великих банків. Інші внесення домагаються вивласнення великих земельних ділянок і спеціального крізового оподаткування малих доходів і маєтків, редукції високих плат державних урядовців і приватних установ, не беруть субвенції від урядів або залягають з податками. Спеціальне внесення домагається врешті відкликання відшкодовань, які німецька республіка признала бувшим династичним родам у Німеччині.

Паує думка, що як до 30. ц. м. не прийде до порозуміння, ф. Папена і ген. Шайнберга і Гітлером, кабінет Папена провалиться наслідком внесення соціал-демократів. За внесення будуть голосувати соціалісти, комуністи, демократи, центровці і, якщо не прийде до порозуміння, гітлерівці, а це разом дало би велику більшість.

ПРУСЬКИЙ СОЙМ.

БЕРЛІН, 22. 8. ПАТ. Пруський сойм скликає на 23. серпня.

5 СМЕРТНИХ ПРИСУДІВ.

БЕРЛІН, 22. 8. ПАТ. У Байтені закінчили розправа проти 5 гітлерівців, які вбили робітника Пецуха в Потемпі. На кару смерті засудили обо. Котіша, Міллера, Вольніца та Гравіра за вбивство на політичному тлі. Головного обо. Ляхмана засудили також на кару смерті за підбоджування до вбивства. Гоппе дістав кару 2 літ тюрми, трьох інших обо. Гадаміка, Новака та Чаю увільнили.

Криваві демонстрації після присуду.

БЕРЛІН, 22. 8. ПАТ. Після присуду в байтенській процесі прийшло в суді та на вулицях до експесів нац. соціалістів. Інтервенювала поліція озброєна крісами й шоломами. Нац. соціалісти з окликами „Гайль Гітлер“ вийшли зі суду. Присутній на салі провідник шлеських професитів відділів Гайнес крикнув: „Цей присуд це хан, що зворушить усю Німеччину!“ Після того, як гітлерівці виперто зі суду вони уладили похід попереду якого йшли військові формалії, ще вантажними автом. приїхали з Бреслау. Шойно після довшого часу вдалося поліції очистити площу й вулиці біля суду.

„Берл. Тгт.“ повідомляє, що велика юрба окружила була суд, щоби припустити наступ і увільнити засуджених. У багатьох жид. крамницях і в ред. соц. часопису вибили шиб. Приходило кілька разів до перестрілки.

ТАРНІВСЬКІ ГОРИ, 22. 8. ПАТ. Нац.-соц. орган у Байтені „Дойтше Остфронт“ в назв. виданні обговорює смертний присуд та широко обговорює прокураторське внесення. Під впливом тієї статті судову салю, в якій йшла розправа, дедемолували. Вибили виставові шиб. в ред. „Фольксвагт“.

СПОРТОВІ ДУЖАННЯ.

У понеділок, у третьому дні дужань, Валушевський положив Міяцца в 11 хв. Гарковенко, схвилюваний брутальністю бельгійця Тіберміна, адарив його п'ястком в ухо, так що бельгієць звинув собі руку й не хотів далше боротися. Судді признали побіду Гарковенкові. Еспанець Олівєра в 5. хв. поклав нельсоном Любушку. Боротьба Торнова (Варшава) з німцем Вілінгом дала нерішений висід. Кравзер, жид зі Станиславова, в 5. хв. поборов доданця Гурського.

Сьогодні у вівторок змагаються: Гарковенко-Колеф (Бесарабія), Вілінг (нім.)-Гурський (Лодзь), Любушко-Прохаска (чех), Тібермонт (бельг.)-Торнов (Варш.) і Штібор (югосл.)-Кравзер (жид).

НОВИНКИ

— Конфіскація „Діла“. Вчорашнє (185) число „Діла“ завяло городське старство, сконфіскавши два уступи із передовиці. Є це 28 конфіскація „Діла“ цього року.

— Засідання Української Парламентарної Репрезентації в дуже важних справах відбується в середу, 24. ц. м. в доміні Народної Канцелярії у Львові. Початок в 12. год. апол.

— Проти підвищення університетських оплат. Дня 18. ц. м. відбулося в Дрогобичі в салі Зоря-Штери студентське віче в справі підвищення університетських, пашпортних і нострифікаційних оплат. Віче ухвалило резолюцію проти нових розпоряджень і вибрало комітет, що працює спільно з бориславським комітетом. Від українців увійшли до комітету абсолютецька Бадаркіана і студ. вет. Ст. Кобрич. Комітет визнає всіх студентів до співпраці в акції.

Ще більше розвинути в боротьбу другого невеличкого народу, а саме, іспанців (на ділому світі їх налічують біля 140 тисяч душ), які вперто й завзято борються за своє національне визволення досі, до того, що стали господарем в власнім краю: від 1918 р. Іспанія стала фактично самостійним королівством, заховуючи політичний зв'язок з Данією у формі персональної унії. Проте самий акт про унію передбачує можливість остаточної її скасування, чи навіть розв'язання 31. грудня 1940 року. Іспанці своєю боротьбою за національне визволення довели, що навіть в тяжких політичних та дуже несприятливих природних умовах зопів малий народ може культурно-просвітати шляхом повчального поступу, якщо він має до цього свідому волю та шире бажання. Автор наводить, між іншим, слова одного чеського ученого Я. Петробака, який в дів'ятив Іспанію, цей острів «вогню та льоду» в літку 1931 р.: «Чи ви повірили, що досі у світі є королівство, де немає ні одного жонглера? Де ніколи взагалі не було війська? Де не потребують жандармів та озброєної поліції? Де, зрештою, так мало цікавитися королем, що липили його на віддаленні п'яти днів подорожж'ям морем і це через те, що в 1918 р. іншого виходу ще не було... Навіть тим людям, які самі собі дають рятівну династію, котра не зможе їм нічого дати, але скорше пошехати? Тим, що самі собі абзурвали всі свої міста, пляжі, школи, університети, музеї? Чи можна дивуватися, що ці люди з острова, з усіх боків оточеного океаном, хочуть повної самостійності, бо їм не треба вже нікого на світі».

Особливо цікавий для українського читача є нарис, присвячений вивольній боротьбі фламандського народу в Бельгії, бо ця боротьба нагадує в дечому боротьбу українського народу в Галичині. Так, бельгійський уряд у свій час готувався на фламандський університет в Антверпені чи в Брюгге, тільки не в Генті, як домагалися фламандці, але пропозицію уряду фламандці рішуче відкидали: їхнім кличем було: «Гент або нічого!» І свого домагання фламандці досягнули: на початку 1931 р. гентський університет був цілковито й без застережень пофламандизований, при чому вальсонам не вдалося провести пропозиції болей приватного французького університету в Генті, бо фламандці зобре розуміли, що фран-

цузький університет — навіть приватний — буде лише політичною фортецею, а не джерелом культурно-наукової праці.

Накінцень автор докладно освітлює катальонський рух в Іспанії. Внаслідок довготривалої невдоволеної боротьби катальонці вибороли собі автономію для свого краю в повній еспанській республіці, але Каталонія горничково кладе та зміцнює підвалини своєї державності, а тому стоїть на порозі своєї повної незалежності. В цьому ж розділі автор подає короткі відомості про вивольний рух в еспанських провінціях Баскії, Галісії та Андалусії.

Такий в загальних рисах зміст цієї дуже цікавої й корисної для українського читача книжки, бо він знайде тут силу фактичного матеріалу, який красномовно підтверджує те motto, що попереджає передмову автора: «Якщо нарід вирішив стати вільним, то немає жадної сили, яка могла б зупинити його на тім шляху, чи перешкодити йому в досягненні своєї мети».

Слід вітати нове видавництво як за вдалий вибір книжки для почини своєї діяльності, так і за бездоганне виконання видання з технічного боку.

Ст. Сірополько.

Дописи.

ЗБОРІВ. (Владний фєстив Кружка „Рідної Школи“.) Дня 14. 8. влаштував кружок „Рідної Школи“ в Зборіві фєстив з метою поширити виховавчу ідею діточих садків, а паразом придбати дещо фондів на оплату для учительок садків у доколичних селах. Програму фєстиву вишлюпили попис дітей зі Зборова-Кулинець та сіл: Підгайчики, Ярчівці, Мшана і Грабівці. Попис розпочався спільними вправами, а відтак слідували поодинокі точки, а яких діти під умілим провідом своїх учительок вивчалися нагадалі несподівано гарно, коли візьмемо під увагу, що садки у зазначених місцевостях (за винятком Зборова) існують перший рік чи пак 4 тижні, а всі діти у віці 4—7 літ. Карні діточі ряди в села Мшана під провідом учительки п. К. Вомпаль виконали вільноручні вправи по мистецтві. Відтак були танці дітей зі Зборова і Ярчовця, а яких на особливу увагу заслуговує „козачок“ ярчовських дітей, підготований їх учителькою п. М. Муріанов та „гречанки“ зборівських дітей, викані І. Новаківським. Черговою точкою були оригінальні забави в похід дітей села Грабівці під провідом п. Б. Качуровської. Діти з Підгайчик виконали бездоганно під провідом учительки п. Г. Запороцької вправи віцями. Добре списалися теж діти пе-

редмісті Кулинець під провідом освітлених Катальонської. Попис закінчили спільною вправою „Діти вільні, єдині“ діти Зборова-Кулинець зі своїми учителями і Осадичною. Гості, бачучи таке гарне, щире та бачучи молоду повоління, а надією на кращу будучину розділилися домі. При цій нагоді слід згадати про велику шп. Крохмалюкам з Підгайчик, які шп. виконали садками в Підгайчик, Ярчівцях і Мшані, а також шп. труду зі грошей, як і шп. Лопіли з Грабівців.

СПОРТ.

СПОРТОВІ ВИСЛІДИ.

САМБІР. 21. VIII. Дністер — Стешен 2:1. У Самборі розіграла місцева українська спортова дружина „Дністер“ змагання копаного м'яча з місцевим Ц. класів підокруги Стрий з місцевим „Стешенком“, який сильнішою польською дружиною. Висліди 2:1 (1:1) у користь „Дністра“, для якого голі здобули Олександр Тоді. „Дністер“ грав дуже амбітно і мав цілий час перевагу, хоч воротар був резервний.

Молода ця дружина є найповажнішою командою на мистецтві Ц. класів підокруги Стрий, оскільки не грає ще одні змагання. Велику заслугу має тут п. Темник, організатор дружини, який енергійно і щиро працює над її вишколом і технічною справністю.

ДУЖАННЯ В СПОРТ. ЦИРКУ.

В суботу 20. п. м. почався у спортовому дитинстві вул. Пелчинський міжнародний турнір силіа, який веде судді Бранський. Висліди того дня такі: Валюшський (Львів) поклав у 13 мін. Гурського (Львів) з бор (Югославія) зремісував з чехом Пролетаром Тібермонт (Вельгій) в 11 мін. поклав Міззія (Варшав) 5 мей Вільдінг зремісував з румуном Колефом. Крив (Станіславів) уже в 5. мін. поклав Любушку з Сиргарду.

Другий день турніру (неділя) дав такі висліди: мистецтві саїта Казан в 8. мін. поклав Гурського неслоту Крайзер—Сітбор нерішена. Торіон уже в 3 мін. поклав Любушку. Тібермонт боровся так брутально з Валюшським, що судді його акції дискваліфікували і призначили премію Валюшевському. Міззія підляв в 12 мін Вільдінгові.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 22.VIII. 1932 за масло експортне та десертне пріма 2.80 зол., а дітру молока 17—18 сот., дітру сметани 0.90 зол., а дітру золь 3.30—3.40 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Цирк Станевських, площа Бема. Шодня атракційна вистава, початок в год. 8.30 веч. У суботу та неділю по дві вистави: в 4. год. попов. і в 8.30 веч.

Спортовий цирк при вул. Пелчинський на площі біля Теліського Т-ва. Шодня дужання атлетів. Початок в год. 8.30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: „Леґіон вулиці“.

АТЛАНТИК (давніше Леґ) нечине.

КАСІНО: „Анна Кареніна“ (звукоса версія).

КОПЕРНИК: „Піднебесний романс“.

МАРУСЕНЬКА: „Піднебесний романс“.

МІРАЖ: „Баль в опері“.

ОАЗА: „Над гарним, синім Дунаєм“.

ПАН: „Як жінка гарна“.

ПАЛАС: „У лікарів кабінеті“, „Скотланд-Ярд“.

ПАСАЖ: „Двоїм у літаку“ (Том Мікс).

ПРОМІНЬ: „Асфальт“.

СОНЦЕ: Півчас: фєрїя нечине.

СТИЛЕВ: „Я тебе лише кохав“, „Король Конґа“.

УТІХА: „Роскоші небезпеки“ і „Горічаний степ“.

ХИМЕРА: „Жінки застрайкували“.

Закордонне радіо.

Середу, 24. серпня 1932.
Кенігсберг (217.1) 21.20 Дебелі, Концерт, Міанно (331.4) 11.15, 13.00, 19.00 Музика, Брно (341.7) 20.00 „Сон судженої“ оп. Штутгарт (360.6) 21.20 „Приманка Африка“, Гельсінґфорс (368.1) 20.00 Опереткові дуети в пісню, Рам (441.3) 22.45 „Авраам і Ісак“ библ. ауд. Вельквін, Беромістер (459.4) 20.00 „Могла невідомого вояка“ трагедія, Відень (517.2) 17.00 Соалісти, 19.50 „Сім мильників“ пєса Метерлінка, Мінхен (522.9) 19.05 Концерт Ад. Керн (сoprano), 20.30 „Король Ніколь“ або „Такі то життя“ пєса Велескінда, Будапєст (530.5) 17.00 Мад. мелодія, 21.00 Циг. оркестр, Харків (937.5) 14.30 Концерт для дітей, 15.10 Концерт для сім'їської млади, 20.00 Муз. діт. аудіум, 24.00 Комунікати, музика звукозапису, Лавентрі (1514.4) 19.30 Керзон Робінзон, Пів-Білі: Пісні козобіла і ам. нар. пісні.

Львівське радіо.

Середу, 24. серпня 1932.

11.58 Час, 12.20, 12.45, 15.10, 16.05 Грамофон, 12.40 Метеорологічний комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 15.25 Пластунський комунікат, 15.35 Морська та колоніальна хвилина, 15.40 „Про соколи і соколат“ для дітей, 17.00 Концерт (оркестр), 18.00 Візніт, 18.20 Легка й танкова музика, 19.45 Літер. балачка, 20.00 „Альбе, дівчина з островів“ ауд., 20.35 „Балачка з палугою“ діт. четвергодинна, 20.50 Соалісти, 21.55 Комунікати, 22.00, 22.50 Танк. музика, 22.20 Спів, Бард-Бородін, 22.40 Спорт.

ОПОВІСТКИ

За оголошенням не відповідає

В Стрию є до вишлюпу 4 морги поля по 100 зол. за морг. Зголошення до 1-го вересня: Стрий, Конаржевського 31, О. Борисові. 232 2—2

Коедукаційна гімназія „Рідної Школи“ з правом призначення в Тернополі. — Вступні іспити і виписи по вакансіях до класу I—VIII. Будуть відбуватися 31. серпня і 1. вересня 1932. Початок шкільного року 1. вересня. — Дирекція.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошенням не відповідає

ФОРТЕП'ЯНИ, піаніно, краєви та заграничні, нові, перебрані з гарантією — продаю. За готівку велика знижка. Підсудського 21, І. п. Ганак. 221 2—5

АБСОЛВЕНТКА семінаря, відзначаючи учениця, сирота по священнику, пошукує лекції з обсягу народних пісень. Ваканція, Задальско, п. Сможе коло Сколього. 227 2—2

УЧИТЕЛЬКА шукає лекції на цілий рік із всеозначних шкіль. Зинкові Косарівна, Поділи п. Джурин. 231 2—2

УНЕВАЖНОЮ вкрадену військ. книжку П. К. У. Калущ. Теофіл Форварц. 245 1—3

ПРИМІЩЕННЯ для учнів у Станіславові. Забезпечений педагогічний нагляд, поміч в науці, здоровий і обильний харч. Станіславів, вул. Голуцького 74. Целевич. 238 2—4

ПРОДАМ гарну, одноповерхову віллу з морговим городом овочевим і ярином, разом із господарськими забудованими, в гірській кліматичній місцевості, поїзд Долина, в околиці митрополітських діб. Зголошення під: „Рідка окція“, 244 1-3

ПРИЙМУ на помешкання 2 або 3-ох студентів під 1. вересня. Околиця університету. Ласкаві зголошення й інформації в Адміністрації „Діла“ під „Витола“. 1-3

90 ЗОЛ. дуже добра станція для 2-х інтелігентних панночок. О. Ткачків, ауд. Виспянського 12. 243 1—2

УЧИТЕЛЬКА, зредукована, здібна, з досвідом практикою шукає цілорічної лекції на виїзд. Зголошення до Адм. „Діла“ під „Учителька В. К.“. 223 2—1

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французької мови М. Рудницького. — Ціна 3—зол., з почт. пересилкою 4—зол.

ВІДЕНСЬКІ ТОРГИ

4.—10 вересня 1932 (Ротунда до 11. вересня). Спеціальні імпрези:

„600 ЛІТ ВІДЕНСЬКИХ ВИРОБІВ МАНУФАКТ.“ Вистава меблів. — Вистава реклами. — „Нові часи газети приладдя“. — Електричність у домашніх господарствах. Віденська мода виробів мануфактурних. — Сальон футер. — Заїрята футеркові та виправа шкір.

МІЖНАР. ВИСТАВА РАДІОВА І СЛАБОЇ СТРУИ Вистава зимових спортів із спеціальним показом: „Ростини і звірята в зимі“. — Вистава будівельна і будови доріг („Дім, що будується“). — Вистава залізних та опатентованих меблів. — Технічні новості і винаходи. — Вистава С. Р. С. Р. — Спеціальна болгарська вистава. — Вистава артикулів споживчих і делкатесів. — Вистава зразків різного і дісного господарства. Візлова віла зайва! Легітиміація Торгіа і закордонний паспорт уповажнюють перейти кордон Австрії. Не треба також чехословачької транзитової візи. Знання знань пін на польських, німецьких, чехословачьких та австрійських залізницях і на летунських ліній. Усі інформації та легітиміації Торгіа (по зол. 8.—) у

WIENER MESSE — A. G. WIEN VII. також в часі Липських Торгіа у Бюрі Інформації в Липську, Австрійський Панізон (Oe. terr. Messehaus) — та у поточних представництвах:

Львів: Австрійський консулат, вул. Оссолинських 4, Комерційний радник Оскар Фабіан, вул. Леґіонів 5; Польське Бюро Подорожей „Orbis“ Сп. з о. п. вул. Городецька 83, Шпитальна 1 і п. Марійська 8; Міжнародне Т-во Спальних Вагонів, пл. Галицька 15.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади І. П. і Ш. часть

Ціна 8—золотих — без пересилки

МІКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК

КРИЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., в почтовому пакєт. 70 сот.